

H MAGNA CHARTA
των Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων
ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Οι υπογεγραμμένοι Πρυτάνεις των Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων, συγκεντρώθηκαν στην Μπολόνια, με την ευκαιρία της ένατης εκατονταετηρίδας του παλαιότερου Πανεπιστημίου της Ευρώπης, τέσσερα χρόνια πριν από την οριστική κατάργηση των συνόρων ανάμεσα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Προσβλέποντας σε μια εκτεταμένη συνεργασία ανάμεσα σε όλα τα Ευρωπαϊκά Έθνη και πιστεύοντας πως οι λαοί και τα κράτη θα συνειδητοποιήσουν όσο ποτέ άλλοτε το ρόλο που θα κληθούν να παίξουν τα Πανεπιστήμια σε μία κοινωνία που συνεχώς αλλάζει και γίνεται όλο και περισσότερο διεθνής.

Φρονούν

- 1) Ότι πλησιάζοντας προς το τέλος αυτής της χιλιετίας το μέλλον της ανθρωπότητας εξαρτάται τα μέγιστα από την πολιτιστική, επιστημονική και τεχνολογική ανάπτυξη και ότι αυτή οικοδομείται μέσα σε κέντρα πολιτισμού, γνώσεως και έρευνας, όπως είναι τα αληθινά Πανεπιστήμια.
- 2) Ότι ο σκοπός των Πανεπιστημίων να μεταδίδουν τη γνώση στις νέες γενιές υποδηλώνει ότι στο σημερινό κόσμο, θα πρέπει επίσης αυτά να υπηρετούν την κοινωνία ως σύνολο και ότι το πολιτιστικό, κοινωνικό και οικονομικό μέλλον της κοινωνίας απαιτεί ειδικότερα μια σημαντική επένδυση στη συνεχή εκπαίδευση.
- 3) Ότι τα Πανεπιστήμια πρέπει να προσφέρουν στις μελλοντικές γενιές μόρφωση και εκπαίδευση που θα τις διδάξει, και μέσω αυτών άλλες, να σέβονται την αρμονία του φυσικού τους περιβάλλοντος και αυτής της ίδιας της ζωής.

Οι υπογεγραμμένοι Πρυτάνεις των Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων διακηρύσσουν προς όλα τα κράτη και στη συνείδηση όλων των εθνών τις θεμελιώδεις αρχές που πρέπει, τώρα και πάντοτε, να στηρίζουν την αποστολή των Πανεπιστημίων.

Θεμελιώδεις Αρχές

- 1) Τα Πανεπιστήμια είναι αυτόνομα ιδρύματα στο επίκεντρο κοινωνιών που είναι οργανωμένες διαφορετικά, λόγω γεωγραφικής και ιστορικής κληρονομιάς. Το Πανεπιστήμιο παράγει, εξετάζει, αποτιμά και μεταβιβάζει την παιδεία μέσω της έρευνας και της διδασκαλίας. Για να ανταποκριθεί στις ανάγκες του κόσμου που το περιβάλλει, η έρευνα και η διδασκαλία του πρέπει να είναι ηθικώς και πνευματικώς ανεξάρτητη από κάθε πολιτική εξουσία και οικονομική δύναμη.
- 2) Η διδασκαλία και η έρευνα στα Πανεπιστήμια πρέπει να είναι αδιαίρετη, για να μη μείνουν πίσω από τις μεταβαλλόμενες ανάγκες, τις απαιτήσεις της κοινωνίας και της προόδου της επιστημονικής γνώσης.
- 3) Η ελευθερία στην έρευνα και στη διδασκαλία είναι θεμελιώδης αρχή της πανεπιστημιακής ζωής και οι κυβερνήσεις και τα Πανεπιστήμια, στο μέτρο που εξαρτάται από αυτά, πρέπει να εξασφαλίζουν το σεβασμό αυτής της θεμελιώδους αξίωσης. Ανοιχτό πάντοτε στο διάλογο, το Πανεπιστήμιο είναι ένας ιδεώδης χώρος συναντήσεως για δασκάλους, ικανούς να μεταδίδουν τις γνώσεις τους και επαρκώς εφοδιασμένους να τις αναπτύξουν μέσω της έρευνας και της πρωτοτυπίας, και τους φοιτητές με το δικαίωμα, την ικανότητα και τη θέληση να εμπλουτίσουν το πνεύμα τους με αυτή τη γνώση.
- 4) Το Πανεπιστήμιο είναι ο θεματοφύλακας της ευρωπαϊκής ανθρώπινης παράδοσης. Η διαρκής φροντίδα του είναι η κατάκτηση της παγκόσμιας γνώσης. Για να εκπληρώσει την αποστολή του υπερβαίνει τα γεωγραφικά και πολιτικά όρια και πιστοποιεί τη ζωτική ανάγκη οι διαφορετικοί πολιτισμοί να αλληλογνωρίζονται και να αλληλοεπηρεάζονται.

Τα Μέσα

Η επίτευξη αυτών των στόχων, με βάση τις αρχές αυτές, σημαίνει προσκλητήριο για αποτελεσματικά μέσα κατάλληλα στις παρούσες συνθήκες:

- 1) Για να διατηρηθεί η ελευθερία της έρευνας και της διδασκαλίας πρέπει τα όργανα, τα κατάλληλα για την πραγματοποίηση αυτής της ελευθερίας, να είναι διαθέσιμα σε όλα τα μέλη της Πανεπιστημιακής Κοινότητας.
- 2) Η στελέχωση με διδάσκοντες και ο κανονισμός για τη νομική τους υπόσταση πρέπει να υπακούουν στην αρχή ότι η έρευνα είναι αδιαίρετη από τη διδασκαλία.
- 3) Με την κατάλληλη επιχορήγηση, ανάλογα με τις ειδικές περιστάσεις, κάθε Πανεπιστήμιο πρέπει να διαφυλάσσει τις ελευθερίες των φοιτητών του και να εξασφαλίζει τις συνθήκες που θα τους δώσουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν τη μόρφωση και την εκπαίδευση που επιθυμούν να αποκτήσουν.
- 4) Τα Πανεπιστήμια-ιδιαίτερα στην Ευρώπη-θεωρούν την αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών και τεκμηρίωσης και τα πυκνά προγράμματα συνεργασίας για την προώθηση της μάθησης ως ουσιώδη για την πρόοδο της γνώσης.

Γι' αυτό, όπως στα πρώτα χρόνια της ιστορίας τους, τα Πανεπιστήμια ενθαρρύνουν την κινητικότητα των διδασκόντων και των φοιτητών. Επιπλέον θεωρούν απαραίτητη μια γενική πολιτική ισοτιμίας, τίτλων, εξετάσεων (χωρίς προκατάληψη για τα εθνικά διπλώματα) και χορηγήσεις υποτροφιών, ιδιαίτερα για την εκπλήρωση της αποστολής τους στις συνθήκες που επικρατούν σήμερα.

Οι υπογεγραμμένοι Πρυτάνεις, εξ' ονόματος των Πανεπιστημίων τους, αναλαμβάνουν να δράσουν κατά δύναμη για να ενθαρρύνουν τα κράτη, καθώς και τους σχετικούς υπερεθνικούς οργανισμούς, να προσαρμόσουν με επιμέλεια την πολιτική τους πάνω σ' αυτή τη MAGNA CHARTA, η οποία εκφράζει την ελευθέρως αποφασισθείσα και διακηρυχθείσα ομόφωνη επιθυμία των Πανεπιστημίων, όπως αποφασίστηκε και διακηρύχθηκε ομόφωνα και ελεύθερα.

Μπολόνια, 18 Σεπτεμβρίου 1988